

PŘÍMÉ PLATBY, PODMÍNĚNOST

SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA 2023-27



ČESKÝ ZEMĚDĚLSTVÍ

VYJEDNÁVÁNÍ REFORMY SZP

- červen 2018 – za EK předloženy návrhy nařízení k SP
- prosinec 2021 – publikována základní nařízení, stále probíhá příprava schvalování prováděcí legislativy
- Proběhlo cca 30 tematických pracovních skupin, paralelně meziresortní připomínkové řízení a SEA hodnocení
- 28. 1. 2022 – návrh SP SZP oficiálně zaslán k připomínkám EK
- 27. 4. zasláno 330 připomínek EK
- jaro, léto 2022 – technické konzultace s EK, vypořádání připomínek
- říjen 2022 – předběžné odsouhlasení znění SP ze strany EK
- 12. 10. schválení SP Vládou ČR
- 24. 11. 2022 schválení SP Evropskou komisí

VYJEDNÁVÁNÍ S EK – PROBLEMATICKÉ BODY

Ekoplatba

- Navýšit environmentální ambice, zohlednit cíle Zelené dohody
- Doplněny nové povinnosti, např. zřizování ochranných pásů podél vod
- Platba na precizní zemědělství

Podmíněnost

- Zajištění pokryvnosti
- Rotace plodin
- Omezení plochy plodiny
- Neprodukční plochy

Definice aktivního zemědělce, platba vázaná na produkci

- Cílení podpor, provazba na vodní rámcovou směrnici

ZÁKLADNÍ PLATBA

- obhospodařování, alespoň 1 ha v LPIS, dodržování podmínek
- aktivní zemědělec - zemědělský podnikatel**
 - vícekritériální posouzení:**
 - do 5.000 €
 - nad rámec základních činností (intenzita zvířat, 10 % VCS, 10 % integrovaná produkce apod.)
 - příjmový test - zemědělské příjmy představují alespoň 30 % celkových příjmů + maximální podíl přímých plateb
 - auditorská zpráva ke dni podání JŽ**
- plánovaná sazba – cca 1 812 Kč / ha

REDISTRIBUTIVNÍ PLATBA

- nová platba, **platba „na první hektary“**
- navazuje na základní platbu, nárok na **max. 150 ha**
- plánovaná sazba – cca 3 850 Kč / ha


PLATBA PRO MLADÉ ZEMĚDĚLCE

- dva režimy
 - „dočerpání“ pětileté platby pro aktuální žadatele, staré podmínky
 - nové podmínky
- žadatel do 40 let se **zemědělskou kvalifikací** (již k žádosti)
- zápis do EZP max. 24 měsíců předtím
- možnost také pro právnické osoby – nároky na mladé zemědělce jako v případě fyzické osoby
 - 100 % vlastník i statutární zástupce
- **nárok na max. 90 ha, max. 5 let**
- plánovaná sazba se meziročně liší, info ve Strategickém plánu

PLATBA VÁZANÁ NA PRODUKCI

- 🍃 **pokračování podmínek s výjimkou konzumních brambor**
- 🍃 **změny:**
 - 🍃 u bílkovinných plodin směsi s travou
 - 🍃 doplnění některých druhů ovoce a zeleniny, kontrola produkce u některých zeleninových druhů,
 - 🍃 kontrolní období pro masná telata alespoň 1 měsíc
 - 🍃 původ matky masného telete (podíl krve masného plemene)
 - 🍃 pro dojnice požadavek na zapojení hospodářství do kontroly mléčné užitkovosti
- 🍃 **sazby v obdobné úrovni jako aktuální**

PLATBA PRO MALÉ ZEMĚDĚLCE

- ✦ **nahrazuje všechny přímé platby**
- ✦ nastavena jako alternativa k:
 - ✦ základní platbě
 - ✦ redistributivní platbě
 - ✦ celofaremní ekoplatbě
- ✦ plánovaná sazba – cca 7 825 Kč / ha
- ✦ max. 1250 €  pro subjekty **do 4 ha** (není podmínka)
- ✦ dobrovolná volba
- ✦ **výhody:**
 - ✦ pouze jedna žádost, jednodušší administrativa
 - ✦ jednodušší podmínky podmíněnosti
 - ✦ platba zahrnuje sazbu ekoplatby, ale bez nutnosti plnit envi-závazky

SCHÉMATA PRO KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

● Základní celofaremní ekoplatba

- stanoveny specifické podmínky pro jednotlivé zemědělské kultury
- platba za výsledek
- při splnění podmínek nárok na platbu na všechny hektary podniku

● Prémiová celofaremní ekoplatba

- navazuje na základní celofaremní ekoplatbu
- 2 podmínky k plnění zároveň:
 - vyčlenění plochy pásů podél vodních toků typu prémiový,
 - a zároveň vyčlenění neprodukční plochy ve výši 7 % z orné půdy podniku

● Precizní zemědělství

- nezávislá platba, možný souběh se základní celofaremní ekoplatbou

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

Obecné podmínky

- součástí žádosti je:
 - deklarace plodin na R, U a G
 - deklarace neprodukčních ploch
 - deklarace ploch pro zatravnění (zatravněných)
- podmínky se posuzují vůči DPB evidovaným v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
- podmínky navazují na podmíněnost x není možné využít výjimky definované pro podmíněnost
- plánovaná sazba cca 1640 Kč/ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

- Provedení údržby
 - Ponechání nepokosených ploch
 - Zpětné zatravnění
-
- provedení seče s odklizením biomasy nebo pastva v termínu do 31. července**
 - možné posuny termínu:
 - agroenvironmentálně-klimatických opatření (staré i nové) a EZ
 - souhlasné stanovisko OOP
 - obnova trvalého travního porostu
 - výjimka pro likvidaci nedopasků na ploše se sklonitostí $> 10^\circ$
-
- ponechání nepokosené plochy 3 % - 15 % DPB:**
 - na kterých probíhá seč
 - > 12 ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

Zpětné zatravnění do 31. října

I) zatravnění environmentálně citlivých ploch a NATURA

- v 1. a 2. zóně chráněných krajinných oblastí a na území národních parků,
- v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích, přírodních rezervacích a přírodních památkách,
- ve vzdálenosti do 12 m od vodního útvaru,
- ploch silně erozně ohrožených,
- podmáčených a rašelinných luky
- ploch ve 3. aplikačním pásmu nitrátově zranitelných oblastí
- ploch v lokalitách NATURA

• týká se ploch / DPB:

- evidovaných v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
- které byly k 1. 4. 2023 evidované v kultuře T
- následně byly přeměněny na jinou kulturu

• **povinnost se váže k ploše, pokračuje v čase**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

Zpětné zatravnění do 31. října

2) zatravnění náhradou

týká se ploch / DPB mimo ECP a NATURA

vychází z ploch / DPB

evidovaných v LPIS na žadatele v kontrolním období od data podání žádosti předchozího kalendářního roku do data podání žádosti

rok 2023 posuzován od 1. 4. 2023

které byly evidované v kultuře T a následně byly přeměněny na jinou kulturu

povinnost se váže k výměře a dotačnímu roku

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

Zpětné zatravnění – výjimky (pro oba typy zatravnění)

Přeměna:

- na ornou půdu v režimu ekologického zemědělství,
- na druh ekologicky významného prvku krajinotvorný sad,
- při zalesňování zemědělské půdy,
- na krajinný prvek,
- na plochu v režimu agrolesnictví
- o výměře menší než 0,1 ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - G

• v období **od podání žádosti do 31. října** se nesníží výměra zemědělské kultury travní porost

nebo

• tato plochu, případně její část se **změní** v evidenci využití půdy **na druh zemědělské kultury trvalý travní porost**, a

• **podmínky analogicky T:**

• **provedení seče s odklizením biomasy nebo pastvu** v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku

• ponechání **nepokosené plochy** minimálně 3 % a nejvýše 15 % na dílu půdního bloku s výměrou větší než 12 ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

- Diverzifikace plodin
- Hospodaření s organickou hmotou
- Vyčlenění ochranného pásu podíl vodního toku

● Diverzifikace plodin 2023

- Platí dosavadní nastavení z greeningu, tzn. stejná definice plodin, požadované počty a podíly plodin, včetně zohlednění výjimek.

● Diverzifikace plodin 2024

- ozima a jařina = 1 plodina
 - neaplikují se výjimky (EZ, pěstování trav)
 - od 4 do 30 ha alespoň 2 plodiny
 - od 30 do 150 ha alespoň 3 plodiny
 - nad 150 ha alespoň 4 plodiny
-
- KP součást plochy plodiny

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

Hospodaření s organickou hmotou

- dodávání organické hmoty nejméně na 35 % výměry orné půdy
- na lehkých nebo těžkých půdách je podíl 30 %
- započítává se standardní orná půda, travní porosty a úhor
- kontrolní období = hospodářský rok
 - od 1. července předchozího kalendářního roku do 30. června roku podání žádosti
- specifické postupy – přepočítací koeficienty
- součástí podmínek - evidence hnojení v elektronické formě ve formátu stanoveném zákonem o hnojivech
- do 31. července (?) roku podání žádosti se zpracuje výpočet pro vyhodnocení udržitelnosti hospodaření s organickou hmotou

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

na veškerých dílech půdních bloků R ve vzdálenosti do 6 m od stálého útvaru povrchových vod

Ochranný pás:

- minimálně 6 m široký
 - od 1. června do 30. listopadu souvislý porost plodiny
 - trávy čeledi lipnicovitých nebo jejich směsi s plodinami štírovník, tolice dětelová, vikev, chrpa, čičorka, jestřabina, vičenec, úročník, jetel plazivý, řebříček, jitrocel nebo kmín
 - dusík vázající plodina je ve směsi zastoupena maximálně z 10 %
 - dusík vázající plodina odlišná od hlavní plodiny, se kterou pás sousedí
- údržba** sečí nebo mulčování v termínu do 31. srpna,
- zákaz aplikace upravených kalů, hnojiv a přípravků na ochranu rostlin
 - primárně neslouží jako manipulační plocha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

● Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

● Povinná plochy vymezena v LPIS

● Splnění podmínek = založení a udržování pásu na alespoň 90 % plochy

● Splnění podmínek = založení a udržování pásu kombinovaného biopásu podle agroenvironmentálně klimatických opatření, přiléhajícího ke stálému útvaru povrchových vod plochou jetelotravního pásu,

● Splnění podmínek = na DPB, na který byla podaná žádost na podopatření čejky chocholaté v agroenvironmentálně-klimatických opatření

● Splnění podmínek = na DPB, na který byla podaná žádost na podopatření zatravnění v agroenvironmentálně-klimatických opatření (nové)

● Výjimky pro 2023:

- plocha již založených ozimých porostů

- již založené biopásy v agroenvironmentálně-klimatických opatření

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - U

Evidence a údržba úhoru

- od data podání žádosti do 15. srpna pro 2023

- další roky od 1. února do 15. srpna roku podání žádosti

nektarodárný úhor

- souvislý porost plodin nejpozději do 1. června

- zastoupeny **nejméně tři druhy plodin**, přičemž žádná z plodin v porostu nepřekročí 80 %

- s výjimkou trav čeledi lipnicovité, které v porostu nepřekročí 30 %

- s výjimkou plodin vázajících dusík, které v porostu nepřekročí 50 %

- porost plodin zůstane ponechán na pozemku alespoň do 15. srpna příslušného kalendářního roku podání žádosti a plodiny nejsou sklizeny nebo paseny

- zákaz aplikace upravených kalů, hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - U

Zelený úhor

- nejpozději do 1. června **souvislý porost trávý čeledi lipnicovité, jejich směsi nebo směsi s plodinou vázající dusík**, přičemž plodina vázající dusík v porostu nepřekročí 50 %
- porost zůstane ponechán na pozemku alespoň do 15. srpna následujícího kalendářního roku, plodiny nejsou sklizeny nebo paseny
- dvouleté trvání úhoru**
- po 15. srpnu příslušného kalendářního roku podání žádosti žadatel může zapravit porost na zeleném úhoru do půdy a založit porost nový.

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – R, U, G

● Vyčlenění neprodukčních ploch

● 2 možnosti plnění:

● **A: vyčlenění 8 %** neprodukční plochy + postupný náběh procenta

● zákaz aplikace hnojiv a POR, kontrolní období, stanovený porost

● **alespoň 3 %** pouze: krajinné prvky, úhor, ochranný pás

● **dále lze doplnit:**

● plochy s plodinami vázajícími dusík

● meziplodiny (přepočítací koeficient)

● bez POR a hnojiv, lze sklídit

● **B: vyčlenění 5 %** pouze úhor, ochranný pás nebo KP

● Výběr varianty záleží na žadateli

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - S

- zajištění **pokryvu** od 1. června do 31. října každého meziřadí a **manipulačního prostoru**
 - s výjimkou nově vysazeného nebo dosazeného ovocného sadu po dobu tří let,
- provádění **mechanické úpravy** meziřadí a manipulačního prostoru nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku,
- neaplikují se herbicidy** v meziřadí a manipulačním prostoru ovocného sadu
- omezení na maximálně čtyři aplikace herbicidů **v příkmenném pásu** ovocného sadu.

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - V

- zajištění **pokryvu** od 1. června do 31. října každého druhého **meziřadí a manipulačního prostoru**
 - s výjimkou nově vysazené nebo dosazené vinice po dobu tří let,
- provádění **mechanické úpravy** meziřadí a manipulačního prostoru nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku,
- neaplikují se herbicidy** v meziřadí a manipulačním prostoru vinice
- omezení na maximálně čtyři aplikace herbicidů **v příkmenném pásu** vinice

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - C

- provádění mechanické údržby meziřadí a manipulačního prostoru chmelnice nejpozději do 31. srpna,
- neaplikují se herbicidy v meziřadí a manipulačním prostoru chmelnice,
- na ploše nejméně **30 % chmelnice udržitelně hospodaří s organickou hmotou** v hospodářském roce
- do 31. července se zpracuje výpočet** pro vyhodnocení udržitelnosti hospodaření s organickou hmotou ve chmelnici

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – J, P

- od 1. června do 31. října **pokryv každého meziřadí, manipulačního prostoru a příkmenného pásu**, s výjimkou nové dosadby sadu,
- provádění mechanické úpravu meziřadí, manipulačního prostoru a příkmenného pásu sečí nebo pastvou, a to nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku, a
- neaplikují se herbicidy v meziřadí a manipulačním prostoru.
- V roce předcházejícím založení porostu **s víceletých produkčních plodin doplnění organické hmoty na nejméně 30 % plochy**
- do 31. července se zpracuje výpočet pro vyhodnocení udržitelnosti hospodaření s organickou hmotou.

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – D, K

- ve výmladkových plantážích se zajistí pokryv manipulačního prostoru plantáže travním porostem
 - neaplikují se hnojiva, upravené kaly nebo přípravky na ochranu rostlin,
 - **obmýtí se provede** nejdříve za 3 roky.
-
- Na zemědělské kultuře **školka**
 - se provede mechanická úprava meziřadí, a to nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku, a
 - omezená aplikace herbicidů v meziřadí na nejvýše čtyři aplikace

PRÉMIOVÁ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

- **splnění podmínek pro poskytnutí základní celofaremní ekoplatby**
- **vyčlenění minimálního podílu 7 % neproduktivních ploch:**
 - liniový úhor
 - krajinné prvky
 - ochranné pásy
- **založení ochranných pásů podél vody typu prémiový**
- Platba se poskytne na výměru neproduktivních ploch (max. 7 %) a plochu ochranných pásů
- ochranné pásy je možné započítat do limitu pro neproduktivní plochy, ale výměra se zohlední do platby pouze 1x
- Plánovaná sazba: cca 9000 Kč / ha

PRÉMIOVÁ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

Liniový úhor

- plocha porostu nektarodárného nebo zeleného úhoru
- minimální délka 20 metrů
- minimální šířka 6 metrů a maximální šířka 30 metrů.

Ochranný pás podél vod typu prémiový

- podmínky stejné jako v základní ekoplatbě
- Liší se:**
 - minimální šířka 12 metrů od hranice DPB
 - hranice DPB do 10 metrů od útvaru stálých povrchových vod

EKOPLATBA - PRECIZNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

- provádění hnojení způsobem **plošně diferencované aplikace** minerálních dusíkatých hnojiv a minerálních hnojiv s obsahem fosforu, draslíku nebo hořčíku, a to minimálně 65 % z celkového objemu hnojiv
- kontrolní období = hospodářský rok
- pro 2023 se zohlední aplikace, které proběhnou až po termínu účinnosti nařízení vlády
- do **30. listopadu se zpracuje bilance dusíku**
- výsledná průměrná bilance dusíku **nepřekročí 60 kg N/ha** zemědělské půdy v daném hospodářském roce
- platba se poskytuje na plochu plodiny, na které probíhá plošně diferencované aplikace hnojiv
- Plánovaná sazba: cca 1080 Kč / ha

EKOPLATBA - PRECIZNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

- Podmínky plošně diferencované aplikace:
- hnojení na základě:
 - průběžné celoplošné diagnostiky** stavu porostů s využitím senzorových měření
 - připravených **aplikačních map** dle dálkového průzkumu Země, výnosových map či map výnosového potenciálu
 - rozborů půdy**. Rozbory vzorků půdy provede osoba odborně způsobilá, která má osvědčení o akreditaci
 - dat sesbíraných on-the-go půdními senzory**, s podporou tvorby map zásobenosti příslušné živiny
- vyhodnocení potřeby hnojení**
- stanovení alespoň dvou různých dávek** hnojiv pro plochy s různou mírou výnosnosti
- provedení aplikace mechanizací řízené GNSS signálem, přičemž změna dávky probíhá automaticky řídicím terminálem.

EKOPLATBA - PRECIZNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ

- k příslušné ploše se vede **karta dílu půdního bloku** s informacemi o:
 - názvu a výměře plodiny
 - názvu aplikovaného hnojiva, datu aplikace hnojiva a výměře, na které proběhla aplikace hnojiva
 - množství aplikovaného hnojiva, průměrné aplikované dávce hnojiva v t/ha, včetně přívodu živin v kg/ha
 - minimální a maximální aplikované dávce hnojiv
 - postupu, jakým byla minimální a maximální dávka stanovena
 - použité mechanizaci.
- Kontroly se předkládá**
- předpisová mapa ploch v elektronické formě** ve formátech Shapefile.
- záznamová mapa ploch v elektronické formě** v proprietárním formátu daného terminálu (pro případ kontroly konvertovaného do formátu Shapefile).
- záznamová mapa obsahuje informace:
 - o aplikované a cílové dávce
 - uvedení množství dávky, data, času a zeměpisných souřadnic

PODMÍNĚNOST

- PPH bez zásadních změn
- Standardy (DZES) rozšířeny na 9 oblastí, **snaha pokračování podmínek**

POZOR!

- DZES 5** (eroze) – od roku 2024 rozšíření MEO a SEO
- sladění s protierozní vyhláškou
- diskutovány možnosti rozšíření nabídky půdoochranných technologií, případně dílčí rozdělení kategorií erozní ohroženosti

- DZES 6** (pokryvnost) – minimálně 80 % výměry R
- nesouhlas EK s postupem zapravení organiky
- neplatí kritérium sklonitých pozemků
- nově i na trvalých kulturách
- kontrolní období do 31. 10.

PODMÍNĚNOST

- **DZES 7** (rotace plodin) – povinnost střídat plodiny v čase
- meziročně alespoň 40 % R
- v periodě 4 let všechny DPB
- výjimky do 10 ha, převahu trav a EZ
- **váže se k ploše**
- DZES přebírá podmínku 30 ha
- **pro SEO snížení na 10 ha – již od 2023**

● **VÝJIMKA PRO ROK 2023**

- nebude vyžadováno prostřídání plodiny mezi 2022 a 2023
- ve 2024 se musí vystřídat plodina oproti 2023 na alespoň 40 % R
- rok 2023 se započte do kontroly 4-leté periody

PODMÍNĚNOST

DZES 8 (neprodukční plochy)

● **Varianta A nebo B**

● minimálně 7 / 3 % nebo 4 %

● výjimky do 10 ha, převahu trav

● není výjimka pro EZ !

● **splnění ekoplatby = splnění DZES 8** (obě alternativy)

● **VÝJIMKA PRO ROK 2023**

● musí být vyčleněno požadované procento (tzn. „U“ v LPIS)

● úhor lze osít jakoukoliv plodinou, resp. **NE:**

● kukuřice, sója nebo RRD

● **Neplatí pro celofaremní ekoplatbu !**

● kdo požádá o celofaremní ekoplatbu, musí její podmínky naplnit kompletně:

tj. požadované % neprodukčních ploch, včetně všech stanovených podmínek



MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJI ZA POZORNOST

případné dotazy: info@mze.cz